OERRR Krant

> Boswachter Ruben P2 > Test: begraaf je onderbroek P2 > Gooi groeibommen P3 > Maak de woordzoeker P4

Wij houden van de natuur. Jij ook?

Stel, er zouden alleen nog maar cactussen en muggen zijn. Hoe saai zou dat zijn. En ook niet goed voor de natuur. Weet je waarom? In de natuur heeft alles met elkaar te maken. Zonder bomen kunnen vogels geen nestje maken. En zonder bloemen hebben insecten geen voedsel. Verschillende soorten dieren en planten zorgen voor een gezonde natuur. Dit heet biodiversiteit. Daarmee gaat het niet zo goed!

Doordat er steeds meer huizen, wegen en tegels zijn, is er steeds minder ruimte voor de natuur. Zo raken dieren hun huizen en eten kwijt. Wij kunnen de natuur helpen. En jij ook! Hoe? Zaai wilde bloemen in je tuin, de straat, het park en bij het schoolplein. # ik♥natuur.

In deze krant staan nog veel meer doe-tips waarmee jij aan de slag kunt. Van het bouwen van een huis voor vogels tot het gooien van groeibommen. Lees ook de leuke weetjes van boswachter Ruben.

Zet de natuur in bloei!

1 Kies een zonnig plekje

Zaadjes voor wilde bloemen koop je op natuurmonumenten.nl/winkel of in het tuincentrum. Je kan ze overal zaaien. In een grote pot of kist, op het balkon, in een hoekje van de tuin of speeltuin. Kies wel een zonnig plekje uit. Want deze bloemen hebben zon nodig om te groeien.

2 Maak de grond klaar

Maak de grond een beetje los met een hark en haal de oude wortels eruit. Je kunt ook een beetje potgrond door de aarde scheppen.

3 Zaai de wilde bloemen

Meng de zaadjes met wat aarde. Verspreid de zaadjes goed, dan krijgen ze allemaal de kans om te groeien.

4 Houd de aarde vochtig

Druk de grond zachtjes aan en maak hem een beetje nat. Als de plantjes uit de grond komen, kun je ze nog wat extra water geven.

Tip: gebruik regenwater voor je bosbloemen

Eigenlijk is het zonde om kraanwater te gebruiken. Gebruik water uit een regenton of vang water op in een emmer.

5 En... daar zijn de bloemen

Sommige zaadjes gaan al na een paar weken groeien. Andere doen er wat langer over, dus moet je soms een beetje geduld hebben.

Zet 'm op Instagram

Wij zijn natuurlijk ook erg benieuwd naar je bloemen. Zet ze op Instagram: #ik♥natuur

Mop

Klop klop klop

Een specht klopt op de stam van een boom. Hij klopt en klopt met volle kracht. Dan komt er een eekhoorn aangelopen en die zegt: "Je kunt wel blijven kloppen, maar volgens mij is er gewoon niemand thuis."

Weetje

Lekker hapje

De groene specht eet bosmieren, met zijn lange tong die als een tuinslang achter in zijn kop zit opgerold.

Raadsels

Welk dier is dit?

Hoeveel kruipen er rond?

Hoeveel insecten kruipen er rond op deze pagina?

De antwoorden vind je op de achterkant van deze krant.

Test

Begraaf je onderbroek

Bloemen en planten groeien het beste op gezonde grond. Wil je weten hoe de grond in jullie tuin eraan toe is? Dan kun je dat heel makkelijk zelf testen. Met iets dat lang niet altijd naar bloemetjes ruikt. Namelijk: je onderbroek!

Hoe werkt dat?
Pak een onderbroek uit je kast. Check of het 100 % katoen is. Begraaf hem ongeveer 20 cm onder de grond. Markeer de plek, bijvoorbeeld met een vlaggetje. Wacht 2 maanden. En graaf de onderbroek weer op.

En dan?
Is je onderbroek nog heel? Dan kun je hem wassen en weer dragen. Maar dan is jullie grond ook duidelijk toe aan een opfrisbeurt. Is er alleen nog een rand van elastiek over? Dan hebben regenwormen en andere kriebelbeestjes je onderbroek opgegeten. Goed nieuws! Want hoe meer er leeft onder de grond, hoe meer er groeit boven de grond.

Lekker schuilen

Voor vogels, eekhoorns en andere dieren is een boom een fantastische plek om zich te verstoppen. De bladeren zijn ook een mooi afdakje tegen regen en een scherm tegen de wind. In de zomer zorgen bladeren voor schaduw tegen de hete zon.

Eekhoorns

Misschien heb jij weleens een eekhoorn tegen een stam op zien klimmen of van tak naar tak zien springen? Supersnel doen ze dat. Ze zijn echte boombewoners. Ze smikkelen van eikels en noten en bouwen er hun nest. Dat zit verstopt tussen de takken of soms in de holte van een boom die eerder door een specht is gemaakt.

Smikkelpaleis

Veel dieren houden van de vruchten en noten die aan bomen groeien. Appels, bessen, eikels, en beukennootjes vinden ze heerlijk! In de vruchten zitten zaden. Als dieren deze dan weer uitpoepen en ze komen in de grond terecht, dan groeien daar weer nieuwe smikkel….eh, bomen.

"De natuur is iedere dag anders. Soms ben ik in het bos en dan zie ik opeens een ree of een hele bijzondere vogel. Wat een geluk. Het is elke keer weer spannend en daarom houd ik van de natuur!"

- Boswachter Ruben

Een boom is een mini-natuurgebied

Bomen zijn belangrijk voor de natuur. In één boom leven wel duizenden soorten schimmels, mossen, vogels, insecten en andere dieren! Zij hebben bomen nodig, maar de bomen hen ook. Dat is het mooie aan de natuur. Bomen, planten en dieren helpen elkaar en dat is heel bijzonder en belangrijk voor alles wat leeft.

Bomen zorgen voor voedsel van dieren. Maar hoe komt een boom aan zijn eigen eten? Dat maakt een boom zelf! Hij haalt water uit de grond met zijn wortels. In de bladeren worden voedingsstoffen van water en lucht (CO_2-gas) gemaakt. Daardoor kan de boom groeien. Knap toch?

Eten voor zichzelf

Een veilig huis

Hoog in de bomen, verstopt tussen takken en bladeren, zijn prima plekken om een nest te bouwen. Daar worden vogels en dieren niet gestoord.

Bijen

Bij bijen denk je misschien als eerste aan bloemen. Maar wist je dat bijen het ook hogerop zoeken? Ze komen graag op bloeiende bomen af. Want in de bloesem van bomen zit heerlijke nectar en dat hebben ze nodig!

Spechten

In de zomer leven spechten van insecten. In de winter eten ze zaden en bessen. Ze maken hun nest in de stam van de boom. Door er heel hard en vaak op te tikken maken ze een holletje. Je denkt misschien dat dit pijn doet, maar nee hoor. Ze kiezen vaak zachte boomstammen uit, zoals die van een berk of een dode boom. Slim hè?

Doe-tip
Gooi groeibommen

Met wilde bloemen zaadjes kan je ook groeibommen maken. Zo help jij de natuur in je tuin, straat of in het park.

1. Pak uit de tuin een kom vol aarde of potgrond.
2. Doe daar stukjes klei bij (die koop je bij speelgoed- of hobbyzaak). En natuurlijk de zaadjes.
3. Kneed goed tot alles gemengd is en het aan elkaar plakt. Voeg eventueel een scheut water toe.
4. Rol 12 tot 15 ronde balletjes, zo groot als een stuiterbal. Laat je bommetjes drogen.

Gooien maar!

Droog? Gooi de groeibommetjes waar je maar wilt, in je tuin, bij de buren, in het park. Nu is het wachten op de bloemen.

Weetje
Eekhoorns zijn bomenplanters

Om genoeg eten in de winter te hebben, verstoppen eekhoorns vaak noten in de grond. Als voorraad. Soms vergeten ze om hun voorraad weer uit de grond te halen en dan groeit op die plek een nieuwe boom. Eekhoorns zijn dus hele goede bomenplanters.

Zelf compost maken

Doe-tip

In een oude emmer zelf plantenvoeding (compost) maken, dat kun jij! Laat tuinafval samen met oude groenten, fruit en koffieprut in de emmer rotten. Prik er hele kleine gaatjes in en dek het af. De natuur doet de rest. Kijk voor alle tips op: OERRR.nl/compost

Bosbloemen

Ze staan dan misschien in de schaduw, een beetje verstopt onder een boom, maar bosbloemen zijn heel belangrijk voor de natuur. Insecten eten bijvoorbeeld graag de nectar die bosbloemen maken.

Wegrestaurant

Veel insecten leven van bladeren van bomen. Vogels eten weer graag deze insecten. Maar ook grotere dieren, zoals reeën, eten liefst sappige bladeren. Die poepen ze later weer uit. En dat is weer mest voor de bomen!

Maak je eigen nestkastje

Doe-tip

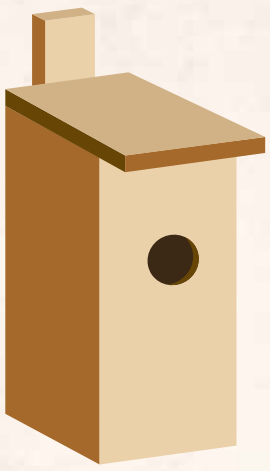

Wil jij mezen naar jouw tuin lokken en volgen hoe ze een nestje bouwen? Dat is makkelijker dan je denkt. Vraag een handige volwassene om je te helpen een nestkastje te maken. Klaar? Hang hem op een rustige plek, beschut tegen de wind. Richt de voorkant naar de ochtendzon (oosten). Zorg dat er geen takken voor de opening hangen en dat katten er niet bij kunnen komen. Even wachten en wie weet zie je straks de jonge meesjes uitvliegen! Kijk voor de uitleg op OERRR.nl/vogelhuis

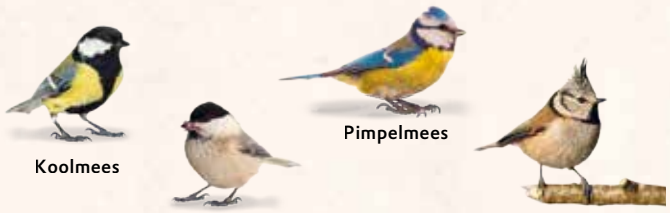

Tip:
Maak een lekkere vogelsnack. Snijd een appel doormidden, hol uit en stop er vogelzaad en vogelpindakaas in. Hang op met een touwtje. Zorg je wel dat de kat er niet bij kan?

Activiteit

Kom naar de ING Wilde Buiten Dagen

In de herfstvakantie hoef jij je niet te vervelen. Want dan zijn er de ING Wilde Buiten Dagen! Als boswachter van OERRR beleef je daar een te gekke dag in de natuur. We organiseren de dagen op verschillende plekken in Nederland. Houd OERRR.nl in de gaten voor alle info. En ben je lid van OERRR? Dan komt de uitnodiging vanzelf naar je toe. Tot dan!

Beleef de mooiste avonturen!

Word lid van OERRR

Ben jij tussen 0 en 12 jaar en houd jij van buiten spelen? Dan is OERRR echt iets voor jou. Bij OERRR krijg je elk seizoen post, kaarten met superleuke ideeën voor doe-dingen, korting op activiteiten en nog veel meer. Als je lid wordt, krijg je een welkomstcadeau én nu tijdelijk ook een boom die je kunt planten. Elke boom is een huis voor veel planten en dieren. Ga naar **OERRR.nl/aanmelden**

Speelnatuur van OERRR

Met OERRR kom je op plekken waar je avonturen beleeft, waar je de natuur kunt ruiken, voelen en proeven. Heerlijk spelen met alles wat je uit de natuur kunt halen, zoals water, takken en bladeren. Hoe leuk is dat? Dus kom jij ook lekker klimmen en klauteren in Speelnatuur van OERRR!

Ook voor kinderen met een beperking en hun vriendjes is het hier heel fijn. En als je lid bent kun gratis komen spelen! Op OERRR.nl/speelnatuur kun je precies vinden wat er waar te doen is.

Tot in Speelnatuur!

Antwoorden raadsels
Welk dier is dit: een eekhoorn.
Hoeveel insecten kruipen er rond: 24.

Woordzoeker

Win een vakantie bij Landal GreenParks!

Alle deelnemers maken kans op één weekend- of midweek verblijf in een standaard 4- of 6- persoonsaccommodatie bij Landal GreenParks t.w.v. € 350,-. Maak de puzzel en mail je oplossing voor 30-08-2020 naar **actieOERRR@natuurmonumenten.nl**
Kijk voor de actievoorwaarden op: www.nm.nl/winactielandal

N	IJ	N	O	K	W	O	L	F
K	Z	S	M	E	I	I	P	E
T	I	P	Z	U	U	V	L	D
M	I	E	R	D	I	O	A	G
E	L	C				S	T	H
N	A	H				P	A	O
S	H	T				A	A	U
A	T	E				R	N	T
A	U	U	R	E	O	E	B	D
H	U	L	S	T	G	E	R	U
N	IJ	L	E	M	R	E	H	I
O	B	E	U	K	P	1	L	F

©www.puzzelpro.nl

De woorden hieronder zitten in alle richtingen in de puzzel verstopt. Sommige letters kunnen vaker gebruikt worden. Streep alle woorden af die je hebt gevonden. De letters die overblijven zet je achter elkaar in de lege hokjes. Dat is de oplossing.

BERK	HERT	SPAR
BEUK	HOUTDUIF	SPECHT
DAS	HULST	TOR
EGEL	KONIJN	UIL
EIK	MIER	VOS
HAAS	MUIS	WEZEL
HAVIK	PLATAAN	WILG
HERMELIJN	REE	WOLF

Ontdek wat groen kan doen!
Landal GreenParks is trotse hoofdsponsor van OERRR.
Samen laten wij kinderen de natuur ontdekken.

OERRR is een initiatief van Natuurmonumenten

Trotse hoofdsponsors ING Landal GreenParks CBF Goed Doel